

СЪДЪРЖАНИЕ

IV. ДЕЙНОСТИ ПО ЗАКОНА ЗА ЕЛЕКТРОННИТЕ СЪОБЩЕНИЯ И ЗАКОНА ЗА ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС.....	124
1. Осъществяване на електронни съобщения.....	124
1.1. Индивидуални лицензии по ЗД (отм.) и разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс по ЗЕС.....	125
1.2. Уведомления за осъществяване на обществени електронни съобщения по реда на ЗЕС.....	127
1.3. Осъществяване на електронни съобщения чрез радиосъоръжения от любителска радиослужба.....	127
2. Пазарно регулиране.....	127
2.1. Мониторинг на пазара на електронни съобщения.....	128
2.2. Определяне, анализ и оценка на съответните пазари на електронни съобщения, съгласно Европейска регулаторна рамка 2002.....	128
2.3. Регулиране на цени.....	129
2.4. Сътрудничество с КЗК.....	129
3. Радиосъоръжения и крайни електронни съобщителни устройства.....	130
4. Стандартизация.....	130
5. Взаимно свързване и достъп.....	131
5.1. Взаимно свързване.....	131
5.2. Достъп.....	133
6. Електронен подпис.....	134
7. Контрол на съобщенията.....	135
7.1. Мониторинг и контрол на радиочестотния спектър за граждански нужди.....	135
7.2. Инспекционна дейност.....	138
7.3. Развитие и техническа поддръжка на националната система за мониторинг на радиочестотния спектър.....	142
8. Административно-наказателна дейност на КРС.....	143
9. Процесуално представителство.....	144
10. Международна дейност на КРС през 2009 г.....	144
10.1. Двустранно и регионално сътрудничество.....	145
10.2. Комуникация с ЕК.....	145
10.3. Участие в работата на Европейски структури.....	146
10.4. Участия на КРС в международни прояви.....	146
10.5. Проекти, свързани с адекватно и своевременно прилагане на Европейската регулаторна рамка.....	147
11. Проект от Оперативна програма „Административен капацитет”, финансирана от Европейския социален фонд.....	148

IV. ДЕЙНОСТИ ПО ЗАКОНА ЗА ЕЛЕКТРОННИТЕ СЪОБЩЕНИЯ И ЗАКОНА ЗА ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС

1. Осъществяване на електронни съобщения

В съответствие с чл. 48 от ЗЕС, КРС проведе две конкурсни процедури за избор на предприятия, които могат да получат разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронни съобщителни мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване. В резултат на това, КРС издаде едно разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез две национални електронни съобщителни мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване, съобразно Първия етап от Плана на „ТАУРКОМ БЪЛГАРИЯ” ЕАД и едно разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез три национални електронни съобщителни мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване, съобразно Втория етап от Плана на „ХАНУ ПРО БЪЛГАРИЯ” ЕАД. И двете разрешения са със срок на действие 15 години.

Двете предприятия имат задължение да разпространяват само лицензирани телевизионни програми, с вид и профил, определен, съответно съгласуван от Съвета за електронни медии, съгласно разпоредбите на ЗРТ, и при спазване на принципите на обективност, справедливост, недискриминация и равнопоставеност. На „ТАУРКОМ БЪЛГАРИЯ” ЕАД е наложено „must-carry” задължение за разпространение на лицензираните телевизионни програми, определени за задължителни, съгласно § 37 от Заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗРТ.

Съгласно § 42 от ЗРТ, КРС издаде 42 разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронни съобщителни мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване на радио сигнали на лицата, на които са издадени лицензии за изграждане, поддържане и използване на далекосъобщителна мрежа за радиоразпръскване с местно покритие по реда на § 9а, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на същия закон.

През 2009 г. КРС издаде на пет предприятия общо 101 разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронни съобщителни мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване на телевизионни сигнали: 58 на „ТВ СЕДЕМ” ЕАД, 25 на „ПРО БГ МЕДИА” ЕООД, 15 на „М. САТ ТВ” ЕООД, 2 на „ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОПА” АД и 1 на „ЕВРОКОМ-НАЦИОНАЛНА КАБЕЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ”.

1.1. Индивидуални лицензии по ЗД (отм.) и разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс по ЗЕС

Таблица № 17

Индивидуални лицензии по ЗД (отм.)						
№	Далекосъобщителна мрежа	Индивидуални лицензии 2009 г.			Действащи индивидуални лицензии към 31.12.2008 г. (брой)	Действащи индивидуални лицензии към 31.12.2009 г. (брой)
		Изменения/Допълнения/Прехвърляния (брой)	Анулирани/Прекратени/Отнети/Отменени/Изтекъл срок (брой)	Приведени в съответствие (брой)		
100	Обществена далекосъобщителна мрежа и предоставяне на далекосъобщителна услуга	10	-	1	1	0
101	Налични и/или нови далекосъобщителни мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване с национално и местно покритие	-	-	1	1	0
106	Далекосъобщителни мрежи за персонално повикване	-	1	-	1	0
110	Далекосъобщителни подвижни клетъчни мрежи по стандарт GSM	9	-	3	3	0
111	Далекосъобщителни подвижни клетъчни мрежи 3-то поколение (UMTS)	-	-	3	3	0
112	Далекосъобщителни мрежи от неподвижна спътникова радиослужба	-	1	-	3	0
114	Далекосъобщителна подвижна клетъчна мрежа по стандарт NMT и /или CDMA	1	-	1	1	0
116-A	Далекосъобщителни мрежи за предоставяне на фиксирана гласова телефонна услуга	3	1	10	12	1
116-B	Далекосъобщителни мрежи за предоставяне на услугата достъп до гласова телефонна услуга чрез услугата избор на оператор	-	-	7	8	1
117	Далекосъобщителни мрежи за пренос на данни с предоставен индивидуално определен ограничен ресурс – номера	-	-	3	3	0
117A	Предоставяне на гласова телефонна услуга и пренос на данни чрез обществена далекосъобщителна мрежа от неподвижната радиослужба от вида "точка към много точки" с национално покритие	-	-	2	2	0
120	Далекосъобщителни мрежи PMR/PAMR от подвижна радиослужба за професионални цели	1	2	3	5	0
ОБЩО:		24	5	34	43	2

Таблица № 18

Разрешения по Закона за електронните съобщения					
<i>Електронна съобщителна мрежа</i>	<i>Изменения/Допълнения/ Прехвърляния (брой)</i>	<i>Издадени разрешения (в т.ч. служебно издадени) (брой)</i>	<i>Прекратени/Отнети/Изтекъл срок (брой)</i>	<i>Действащи разрешения към 31.12.2008 г. (брой)</i>	<i>Действащи разрешения към 31.12.2009 г. (брой)</i>
Електронни съобщителни мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване:					
радиоразпръскване на телевизионни сигнали с национално и местно покритие	61	101	-	44	145
радиоразпръскване на радиосигнали с национално и местно покритие	178	53	44	281	290
Електронни съобщителни мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване	1	2	-	1	3
Електронни съобщителни мрежи от подвижна радиослужба за персонално повикване	-	-	1	2	1
Електронни съобщителни мрежи от подвижна радиослужба – TRUNK	-	-	-	3	3
Електронни съобщителни мрежи от подвижна радиослужба – PMR	64*	35*	90	711	656
Електронни съобщителни мрежи от въздушна подвижна радиослужба	2	2	-	7	9
Електронни съобщителни мрежи от подвижна радиослужба – TETRA	1	1	-	2	3
Мобилна наземна мрежа – GSM	-	3	-	-	3
Мобилна наземна мрежа – UMTS	-	3	-	-	3
Мобилна наземна мрежа - NMT и/или CDMA	-	1	-	-	1
Радиослужбите въздушна подвижна, радиолокация и радионавигация за управление на въздушното движение и осигуряване на аеронавигационно обслужване на полетите в гражданското въздушно пространство	-	-	-	1	1
Предоставяне на позиции на геостационарни орбити, определени за Република България с международни споразумения	2	-	-	2	2
Електронни съобщителни мрежи от неподвижна спътникова радиослужба	5	1	4	27	24
Електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба от вида "точка към точка"	79**	13**	25	140	128
Електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки" в честотен обхват 3.5 GHz	3	-	-	6	6
Електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки" в честотен обхват 26 GHz	2	-	2	5	3
Електронни съобщителни мрежи за предоставяне на фиксирана гласова телефонна услуга	30	14	1	9	22
Електронни съобщителни мрежи за предоставяне на услугата достъп до гласова телефонна услуга чрез услугата избор на оператор	3	7	-	4	11
Електронна съобщителна мрежа за пренос на данни – номера	2	4	1	-	3
Електронна съобщителна мрежа от неподвижна радиослужба от вида „точка към много точки” – номера	1	2	-	-	2

Обществена телефонна услуга и всички услуги включени в стандарта GSM и/или UMTS	1	4	-	-	4
ОБЩО:	435	246	168	1245	1323
Временни разрешения	1	6	-	-	-

* Общият брой на предоставените радиочестоти е 249;

** Предоставен радиочестотен спектър за 3832 радиорелейни участъка.

1.2. Уведомления за осъществяване на обществени електронни съобщения по реда на ЗЕС

Таблица № 19

Публичен регистър на предприятията, уведомили комисията за намеренията си да осъществяват обществени електронни съобщения (регистър по чл. 33, ал. 1, т. 1 от ЗЕС)			
<i>Вид дейност</i>	<i>към 31.12.2008 г. (брой)</i>	<i>2009 г. (брой)</i>	<i>Общ брой</i>
Обработени уведомления за осъществяване на обществени електронни съобщения	427	299	726
Обработени уведомления за прекратяване осъществяването на обществени електронни съобщения	11	210	221
Издадени удостоверения за вписване в регистъра	14	37	51
Предприятията, вписани в регистъра	1223	158	1381
Предприятията, отписани от регистъра	17	167	184

1.3. Осъществяване на електронни съобщения чрез радиосъоръжения от любителска радиослужба

Таблица № 20

Таблица № 21

Разрешителни, свидетелства и лицензи

<i>Вид документ</i>	<i>към 31.12.2008 г. (брой)</i>	<i>2009 г. (брой)</i>	<i>Общ брой</i>
Разрешителни за радиолобителска правоспособност	1746	197	1943
НАРЕС свидетелства	163	28	191
СЕРТ лицензи	260	36	296
ОБЩО:	2169	261	2430

Изпити за радиолобителска правоспособност

<i>Изпити/Изпитани лица</i>	<i>към 31.12.2008 г. (брой)</i>	<i>2009 г. (брой)</i>	<i>Общ брой</i>
Изпити	51	5	56
Изпитани лица	1416	161	1577

През 2009 г. бяха определени 286 лични и 42 временни опознавателни знаци на лица с радиолобителска правоспособност.

2. Пазарно регулиране

Събирането на информация за дейността на предприятията, осъществяващи обществени електронни съобщения в България, анализът на конкурентната среда на пазарите на електронни съобщения и регулаторните мерки, предприемани с цел осигуряването конкурентна среда, която дава на потребителите широк избор, достъпни

цени и високо качество на използваните от тях електронни съобщителни услуги, са сред основните приоритети в работата на КРС.

2.1. Мониторинг на пазара на електронни съобщения

В съответствие с чл. 40 от ЗЕС, както и чл. 18 от Методиката за условията и реда за определяне, анализ и оценка на съответните пазари¹ (Методиката), мониторингът на българския пазар на електронни съобщения се осъществява от КРС чрез наблюдението на набор от параметри, за които се събират данни от близо 1200 предприятия чрез специално създадени за целта въпросници, съобразени с предоставяните от тях обществени електронни съобщителни услуги. Наборът от параметри обхваща информацията, необходима на КРС за:

- определяне, анализ и оценка на съответните пазари на електронни съобщения, съгласно Европейска регулаторна рамка 2002;
- изготвяне на обобщен годишен анализ за състоянието и развитието на пазара на електронни съобщения в България за предходната година, част от Годишния доклад на КРС;
- предоставяне на информация на ЕК с цел изготвянето на годишните доклади за напредъка на единния европейски пазар на електронни съобщения (Implementation reports) и на докладите за развитието на широколентовия достъп до Интернет в Общността;
- предоставяне на информация на международни институции и организации, на които по силата на международни споразумения КРС е член: ITU, Групата на европейските регулатори (ERG), Групата на независимите регулатори (IRG) и др.

2.2. Определяне, анализ и оценка на съответните пазари на електронни съобщения, съгласно Европейска регулаторна рамка 2002

В съответствие със ЗЕС и Методиката, транспониращи в националното законодателство Европейската регулаторна рамка 2002, през 2009 г. КРС продължи започнатата през 2008 г. дейност, свързана с определянето, анализа и оценката на съответните пазари на електронни съобщения, определянето на предприятия със значително въздействие върху всеки пазар и налагането на специфични задължения на тези предприятия с цел осигуряването на конкурентна пазарна среда.

В резултат през 2009 г. бяха приети решения на КРС за определяне, анализ и оценка на следните пазари, посочени като приоритетни от КРС за 2009 г.:

- генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи (пазар 8 от Препоръка 2003, съответно пазар 2 от Препоръка 2007);
- терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи (пазар 9 от Препоръка 2003, съответно пазар 3 от Препоръка 2007);
- терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи (пазар 16 от Препоръка 2003, съответно пазар 7 от Препоръка 2007).
- достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение за домашни потребители (пазар 1 от Препоръка 2003);
- достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение за бизнес потребители (пазар 2 от Препоръка 2003);

¹ Методиката е приета с ПМС № 40 от 28.02.2008 г. и е обнародвана в ДВ. бр.27 от 11 Март 2008 г.

- обществено достъпни национални телефонни услуги, предоставяни на домашни потребители в определено местоположение (пазар 3 от Препоръка 2003);
- обществено достъпни международни телефонни услуги, предоставяни на домашни потребители в определено местоположение (пазар 4 от Препоръка 2003);
- обществено достъпни национални телефонни услуги, предоставяни на бизнес потребители в определено местоположение (пазар 5 от Препоръка 2003);
- обществено достъпни международни телефонни услуги, предоставяни на бизнес потребители в определено местоположение (пазар 6 от Препоръка 2003);

През 2009 г. продължи работата по определяне, анализ и оценка на следните пазари:

- на транзитни услуги в обществени фиксирани телефонни мрежи (пазар 10 от Препоръка 2003);
- предоставяне на (физически) достъп на едро до мрежова инфраструктура (включително самостоятелен и съвместен необвързан достъп) в определено местоположение (пазар 11 от Препоръка 2003, съответно пазар 4 от Препоръка 2007);
- предоставяне на широколентов достъп на едро (пазар 12 от Препоръка 2003, съответно пазар 5 от Препоръка 2007).

2.3. Регулиране на цени

В съответствие с разпоредбите на ЗЕС, цените на електронните съобщения подлежат на регулиране, ако това е предвидено в закона или когато въз основа на пазарен анализ е установена неефективна конкуренция на съответния пазар и КРС е наложила специфични мерки на предприятията със значително въздействие върху същия този пазар по отношение на цените. КРС с Решения №№ 236/17.03.2009 г., 237/17.03.2009 г. и 650/25.06.2009 г., е наложила ценови ограничения на предприятия със значително въздействие на следните анализирани пазари: на терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи; на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи; на достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение и обществено достъпни телефонни услуги.

Подробна информация за наложените ценови задължения е представена в Раздел II на доклада.

Информация за регулираните, съгласно Регламент 717/2007 на Европейския парламент и на Съвета, цени за международен роуминг, предоставян в обществени мобилни телефонни мрежи, също може да бъде намерена в Раздел II на доклада.

2.4. Сътрудничество с КЗК

Въз основа на приетите през 2008 г. Правила за взаимодействие и координация, които имат за цел да създадат условия за ефективно взаимодействие и координация между двете институции при осъществяване на законово определените им правомощия и прилагането на националното и европейското право в областта на електронните съобщения и конкуренцията, КЗК и КРС продължиха своето активно сътрудничество.

През 2009 г. КРС продължи да съдейства на КЗК при проучвания по редица преписки, свързани с евентуални нарушения на Закона за защита на конкуренцията (ЗЗК)

и оценки на концентрации на стопанска дейност, в която участват предприятия, предоставящи електронни съобщителни услуги.

От страна на КЗК бяха предоставени становища по разработените от КРС проекти на пазарни анализи.

3. Радиосъоръжения и крайни електронни съобщителни устройства

В съответствие с чл. 269 от ЗЕС и във връзка с прилагане на чл. 6, параграф 4 от Директива 1999/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно радиосъоръженията и крайните далекосъобщителни устройства и взаимно признаване на тяхното съответствие, през изминалата година в КРС са получени с електронна поща, съхранени и разгледани в срок, 951 уведомления за пускане на пазара на радиосъоръжения, от които 940 са постъпили чрез европейския портал OSN (One Stop Notification) за електронни услуги към Главна дирекция „Предприятия и индустрия” към ЕК. След направен анализ на получените уведомления относно възможността за използване на радиочестотните ленти от съответните радиосъоръжения с посочените в тях технически параметри и приложени стандарти, бяха изпратени 133 писма. С тях КРС уведомява за невъзможността дадено устройство да се пуска в действие на територията на Република България или за възможността някои устройства да бъдат пускани в действие при спазване на условията и съответните технически параметри, определени в българските подзаконови актове. При запитвания е водена и допълнителна кореспонденция.

В изпълнение на своите задължения комисията с решение задължи предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги чрез обществени електронни съобщителни мрежи, да предоставят информация за техническите спецификации на интерфейсите за свързване на крайните електронни съобщителни устройства към техните мрежи, както и актуални сведения за точния адрес на страниците в интернет, на които са публикувани те, след което беше осигурен достъп и чрез интернет страницата на КРС.

Съгласувано беше предложение на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) за изменение на превода на български език на Директива 1999/5/ЕО.

4. Стандартизация

Комисията успешно изпълнява функциите на Национална организация по стандартизация пред Европейския институт за стандарти в далекосъобщенията (ETSI), като организира общественото допитване у нас по проекти на ETSI стандарти.

През годината КРС участва в процедурите на ETSI, както следва:

Таблица № 22

2009 година	Брой обработени документи	Брой процедури
PE – Обществено допитване	52	20
Vote – Гласуване	25	19
OAP – Едностепенна процедура	28	16
MV – Членско гласуване	36	21
PUB – Седмично получавани документи	2480	

Периодично в базата данни на ETSI се въвежда информация за публикуваните от Българския институт за стандартизация (БИС) национални стандарти, с които са въведени ETSI стандарти. Текущо се поддържат и актуализират на страницата на КРС документите на ETSI за обществено допитване и гласуване, които добиват статут на европейски стандарт (EN).

През 2009 година комисията участва активно в работата на четири технически комитета (ТК) по стандартизация на БИС, имащи отношение към електронните съобщения.

За изминалата година общият брой на въведените с признаване като български ETSI стандарти е 71. КРС финансира въвеждането с идентичен превод на текста на 22 стандарти и стандартизационни документи (6 стандарти и 16 стандартизационни документа (EG, TS и TR)).

В ТК на БИС по кореспондентски път са подготвени и съгласувани всички преводи на заглавия на проекти на хармонизирани стандарти. Всички въведени ETSI стандарти от БИС са нотифицирани пред ETSI.

5. Взаимно свързване и достъп

5.1. Взаимно свързване

През 2009 г. дейността на комисията по отношение на взаимното свързване беше насочена към одобряване на внесен от БТК проект на Типово предложение за взаимно свързване (ТПВС) и разрешаване на спорове и проблеми, възникнали между предприятията при въвеждане на някои от нормативните изисквания.

5.1.1. Изпълнение на Решение № 572 от 30.03.2006 г. на КРС, с което е одобрено ТПВС и са дадени задължителни указания на БТК за промяна на същото.

През 2009 г. КРС бе сезирана от две алтернативни предприятия за включени текстове и определения в предложените допълнителни споразумения към договорите за взаимно свързване, отклоняващи се от одобреното от комисията ТПВС. В следствие на това, комисията задължи „БТК” АД да отправи към предприятията, с които има сключени индивидуални договори за взаимно свързване, предложения за изменение на тези договори с цел привеждането им в съответствие със задължителните указания на КРС по ТПВС. „БТК” АД изпълни задължението си, като изпрати на предприятията коригирани допълнителни споразумения.

5.1.2. Осигуряване на селищни повиквания, повиквания към мобилни мрежи и повиквания към негеографски номера за предоставяне на услуги посредством услугата „избор на оператор”.

До началото на 2009 г. чрез услугата „избор на оператор” можеха да се осъществят само междуселищни и международни повиквания.

След влизане в сила на ТПВС и Правилата за условията и реда за предоставяне на услугата „избор на оператор” (Правилата), „БТК” АД бе задължена да осигури на абонатите си възможност да осъществяват и:

1. селищни повиквания;
2. повиквания към мобилни наземни мрежи и към електронни съобщителни мрежи от неподвижната радиослужба от вида "точка към много точки" с национално покритие;
3. повиквания към негеографски номера за предоставяне на услуги.

За реалното осъществяване на повиквания към мобилни мрежи чрез услугата "избор на оператор" бе необходимо мобилните предприятия да изменят индивидуалните

договори за взаимно свързване, като премахнат наложеното ограничение за терминиране на транзитен трафик. В тази връзка, както и с оглед решаване на някои технически проблеми при осъществяване на селищни повиквания и повиквания към негеографски номера за предоставяне на услуги посредством „избор на оператор“, комисията проведе среща с всички заинтересовани предприятия. В резултат се постигна промяна и подобряване на условията за предоставяне на тази услуга. БТК отправи предложение към алтернативните предприятия с варианти за осъществяването на услугата „избор на оператор“ при селищни повиквания, а трите мобилни предприятия („МОБИЛТЕЛ“ ЕАД, „КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ“ ЕАД и „БТК“ АД) измениха договорите за взаимно свързване, като включиха клаузи за допускане на транзитен трафик. До края на годината четири алтернативни предприятия са сключили допълнителни споразумения към договорите за взаимно свързване, с което осигуряват условия на абонатите си за ползване на услугата „избор на оператор“ за повиквания към мобилни мрежи.

5.1.3. Изпълнение на Решение № 236 /17.03.2009 г. и Решение № 237/17.03.2009 г.

През 2009 г. с посочените решения на комисията бяха приети анализи на пазарите на генериране и терминиране на повиквания от/в определено местоположение на обществени телефонни мрежи и терминиране на повиквания в мобилни мрежи. С пазарните анализи КРС определи ограничения на цените за терминиране и генериране във фиксирани мрежи и на цените за терминиране в мобилни мрежи, които следва да се прилагат от определените със същите решения предприятия със значително въздействие върху съответните пазари. Посочените решения бяха обжалвани от част от предприятията пред ВАС, който потвърди предварително им изпълнение.

В тази връзка и с оглед реалното прилагане на определените от комисията цени, беше необходимо предприятията да ги включат в договорите си за взаимно свързване.

Две от мобилните предприятия - „МОБИЛТЕЛ“ ЕАД и „КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ“ ЕАД, въведоха клаузи в проектите на допълнителните споразумения към договорите за взаимно свързване, съгласно които, в случай, че ВАС отмени решенията на КРС, предприятията запазват прилаганите до момента цени за терминиране, като страните са длъжни да възстановят разликата между наложените с решенията цени и цените, действащи преди решенията. Във тази връзка в комисията постъпиха писма от „СПЕКТЪР НЕТ“ АД, „КЕЙБЪЛТЕЛ“ ЕАД и „ТРАНС ТЕЛЕКОМ“ АД, с които предприятията изразяват несъгласие да подпишат допълнителни споразумения с посочените клаузи. Във връзка с възникналия проблем КРС изрази становище, че възможността за отмяна на приетите решения от ВАС е толкова вероятна, колкото и тази за тяхното окончателно потвърждаване и на този етап от правно значение е единствено окончателно потвърденото предварително изпълнение на приетите решения. На основание чл. 277, ал. 1 и ал. 2 от АПК, комисията отправи покани за доброволно изпълнение на Решение № 236 /17.03.2009 г. към „МОБИЛТЕЛ“ ЕАД и „КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ“ ЕАД.

До края периода предприятията не стигнаха до консенсус и подписване на допълнителните споразумения.

Следва да се отбележи, че повечето алтернативни предприятия подписаха така предложените допълнителни споразумения от „МОБИЛТЕЛ“ ЕАД и „КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ“ ЕАД. Поради непостигнатата договореност между част от предприятията през 2009 г., КРС ще продължи да следи процеса за спазване на наложените специфични задължения.

5.1.4. Одобряване на внесен от „БТК“ АД проект на ТПВС

Съгласно изискванията на Наредба № 1 за условията и реда за осъществяване на достъп и/или взаимно свързване (Наредба 1), „БТК“ АД внесе в комисията проект на ТПВС. След запознаване с проекта на ТПВС, КРС констатира липса на информация,

необходима за формиране на позицията на комисията. С оглед посоченото беше изисквана допълнителна информация от „БТК” АД с Решение № 633 от 16.06.2009 г. Посоченото решение на КРС е обжалвано от „БТК” АД пред ВАС, което забави предоставянето на допълнителна информация в КРС. Междувременно, между „БТК” АД и Сдружението за електронни комуникации (СЕК) бе подписан меморандум за допускане на входящ и изходящ транзитен трафик от/към номера на трето предприятие. В тази връзка „БТК” АД представи нов проект на ТПВС. Предвид тези обстоятелства, комисията, с Решение №1477/17.12.2009 г., откри процедура за обществени консултации по реда на чл. 37 от ЗЕС по последния проект на ТПВС, както и по някои регулаторни въпроси, свързани с внесения проект.

Обработката на постъпилите становища от заинтересованите страни, както и анализа на предоставената информация, ще продължат през следващата година.

5.2. Достъп

5.2.1. Необвързан достъп

В съответствие с изискванията на Наредба 1 през месец март 2009 г. „БТК” АД внесе в КРС проект на Типово предложение за сключване на договор за необвързан достъп до абонатната линия (Типово предложение).

На основание чл. 167 ал. 7 и чл. 37 от ЗЕС, внесеният проект следва да премине процедура на обществени консултации, преди приемане на решение за неговото одобрение или даване на указния за изменението му. В процеса на работата по разглеждане на Типово предложение и подготовката на позиция на комисията, възникна необходимост от предоставяне на допълнителна информация от страна на „БТК” АД по отношение на ценови и технически условия. С решение № 466 от 26.05.2009 г. на КРС бе определен 14-дневен срок за внасяне на необходимата информация от предприятието. Предоставената информация беше взета предвид при работата по изготвяне на позицията на комисията. С решение № 1317/29.10.2009 г. комисията откри процедура за обществени консултации по реда на чл. 37 от ЗЕС по проекта на Типовото предложение, както и по своята позиция. През ноември 2009 г. с писмо до комисията, „БТК” АД изрази несъгласие с позицията на КРС и произтичащите от нея изменения в задълженията си по самото Типово предложение. Отправено беше искане за прекратяване на процедурата на обществени консултации и откриване нова процедура на обществени консултации само за измененията в Типовото предложение, отразяващи измененията в Наредба 1.

С решение № 1439 от 10.12.2009 г. КРС отказа да прекрати обществените консултации. Въпреки отправеното искане за прекратяването на процедурата, „БТК” АД предостави становище в рамките на обществените консултации по проекта на Типово предложение и позицията на КРС. В срока на обществените консултации постъпи и становище на „КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ” ЕАД.

Разглеждането на Типовото предложение продължава и през 2010 г.

5.2.2. Битстрийм достъп

В края на 2008 г., в резултат на проведени срещи на алтернативните предприятия и „БТК” АД, с участието на КРС, бяха договорени подобрения в условията за предоставяне на битстрийм достъп.

Въпреки че изготвеният проект на допълнително споразумение към договора за битстрийм (специфичен) достъп беше с предложени промени в условията и цените, в съответствие с разискванията на срещата, то беше отхвърлено от „ОРБИТЕЛ” ЕАД като неприемливо.

В последствие, през март 2009 г. ли, постъпи писмо от „ОРБИТЕЛ” ЕАД, в което за пореден път се поставяха въпроси относно възпрепятстващи условия в договорите за

битстрийм достъп, засягащи оптимизиране на сроковете за активиране на ADSL достъпа и сроковете за уведомяване при промяна на цени и условия в предлаганите от „БТК“ АД широколентови услуги на дребно, както и запазване маржа между цените на едро и дребно. Също така и „ЕВРОЛИНК“ АД информира комисията за съпътстващи проблеми при предоставяне на широколентови услуги чрез битстрийм достъп.

Повдигнатите въпроси са отчетени от КРС в предложения за обществено допитване анализ на пазара на широколентов достъп на едро, като е предложено на „БТК“ АД да се наложат съответни задължения, свързани с организиране и срокове за предоставяне на услугата.

През периода броят на абонатите на алтернативните предприятия, които предоставят широколентови услуги чрез битстрийм достъп, остава сравнително малък. През юни 2009 г. комисията изиска информация от предприятията, които имат сключени договори за ползване на битстрийм достъп, за броя на абонатите, ползващи широколентови услуги, предоставяни чрез битстрийм. Въпреки че седем алтернативни предприятия имат сключени договори с „БТК“ АД, само „ОРБИТЕЛ“ ЕАД и „НЕКСКОМ-БЪЛГАРИЯ“ ЕАД предоставя широколентови услуги на дребно посредством битстрийм достъп.

В последствие от страна на „БТК“ АД бяха направени предложения за намаляване на цените в договорите за битстрийм достъп - цена за откриване на DSLAM порт (намалена от 100 на 50 лв.), както и намаляване на месечния абонамент за специфичен достъп до абонатната линия за домашни профили с 0,50 лв. и 0,80 лв.

Предприятието отправи и предложения към алтернативните предприятия за предоставяне на услугата „Naked битстрийм достъп“ на едро. Сключени са три допълнителни споразумения.

6. Електронен подпис

В съответствие с изискванията на Закона за електронния документ и електронния подпис (ЗЕДЕП), през разглеждания период беше упражняван постоянен контрол и мониторинг на дейността на петте регистрирани доставчици на удостоверителни услуги (ДУУ) в страната.

Повторно е проверен ДУУ „СПЕКТЪР“ АД за отстраняване на нередностите, открити при цялостния му одит през 2008 г. Резултатите от проверката са задоволителни.

Поради изтичане валидността на базовото удостоверение на КРС са осъществени следните дейности:

- Подготвяне и подписване на споразумение за използване инфраструктурата на Контролния технически център на електронното правителство (КТЦЕП) за генериране и съхраняване на базовото удостоверение за универсален електронен подпис на КРС;
- След анализиране на възможностите бяха доставени технически и програмни средства за нуждите на инфраструктурата на публичните ключове;
- Изготвена беше процедура за управление на криптографските ключове и удостоверения на КРС;
- Беше генерирано ново базово удостоверение на комисията и бяха издадени необходимите удостоверения за универсален електронен подпис.

Продължи работата по промяната на ЗЕДЕП.

Експерти на КРС участваха в работата на комисиите по програма „Разработване на Вътрешни правила за приемане, издаване и съхраняване на електронни документи, подписани с универсален електронен подпис“.

Изготвени са редица становища по въпроси, свързани с приложението на ЗЕДЕП.

7. Контрол на съобщенията

Утвърждаването на контролната дейност като регулаторен механизъм за равнопоставеност на предприятията бе сред основните приоритети на КРС през 2009 г. Особено внимание бе отделено на прилагане на нормативните актове в областта на електронните съобщения и съблюдаване императива на ЗЕС. Контролните функции на комисията се изпълняват от звената на Главна дирекция „Контрол на съобщенията” в столицата и от петте ѝ териториални звена в градовете Пловдив, Бургас, Варна, Велико Търново и Враца.

7.1. Мониторинг и контрол на радиочестотния спектър за граждански нужди

Нарастващото използване на радиочестотния спектър от все повече потребители изисква този ограничен природен ресурс да се управлява с максимална ефективност. Резултатното ръководство на спектъра налага постоянно наблюдение и контрол, за да се гарантира нормалната работа на изградените мрежи без вредни смущения. От друга страна, ефективният мониторинг и надзор спомагат за бързо локализиране и отстраняване на източници на радиосмущения или незаконни радиоизлъчващи средства. Ето защо и през тази година комисията продължи да издига ролята на контролните си функции за осигуряване на равнопоставеност на законните ползватели на спектъра и гарантиране на определено качество на предоставяните електронни съобщителни услуги на крайните потребители. Специална роля беше отделена на мониторинга за усвояване на допълнителни честотни диапазони, във връзка с въвеждането на нови технологии в електронните съобщения и създаване на условия за цифровизация на наземното телевизионно радиоразпръскване.

По-важните дейности по мониторинг и контрол на РЧС бяха:

- мониторинг за **действителната заетост** на радиочестотния спектър и преценка на свободния капацитет за присвояване на нови честоти: осъществени са наблюдения и измервания на територията на 26 населени места на страната в УКВ-ЧМ обхвата за радиоразпръскване 87,5-108 MHz; във връзка с цифровизацията
- на телевизионното разпръскване са изследвани 374 телевизионни канала в 55 населени места на територията на цялата страна; проведени са и измервания за изясняване на действителната заетост на честотните обхвати, предназначени за NMT/CDMA, както и на обхват 3400-3600 MHz;
- мониторинг и контрол за **съответствие на изградените предавателни станции** за аналогово наземно радиоразпръскване на радио- и телевизионни сигнали с одобрените технически характеристики: осъществени са проверки за изпълнение на Решения на КРС за одобрени технически характеристики; продължи издигането на ролята на превантивния контрол за създаване на условия за нормална работа на законните ползватели на спектъра; гарантиране на електромагнитна съвместимост на различните видове радиомрежи и определено качество на предлаганите електронни съобщителни услуги на крайните потребители, както и за предотвратяване на възникването на смущаващи и незаконни излъчвания - продължи предаването по електронен път на предприятията на резултати от проведени планови наблюдения и измервания (предоставени са данни от над 6000 измервания на основни технически параметри – регистрирано е значително подобряване на параметрите на излъчваните радио- и телевизионни сигнали и намаляване на генерираните странични и интермодуляционни излъчвания, вкл. и в обхвата на въздушна радиослужба); за констатираните отклонения на техническите параметри след дадени предписания с определен срок (до 1 месец) за отстраняване са предприети необходимите административно-наказателни мерки, съгласно ЗЕС;
- контрол върху **спазването на правилата при използването на радиочестотите и радиочестотните ленти** за граждански нужди; изпълнение на политиката на управление на радиочестотния спектър и усвояването на отдадения

честотен ресурс, както и изпълнение на условията на издадените разрешения – чрез стационарни (обслужваеми и необслужваеми) станции се осъществява ежедневен планов мониторинг в честотен обхват 20-3000 MHz;

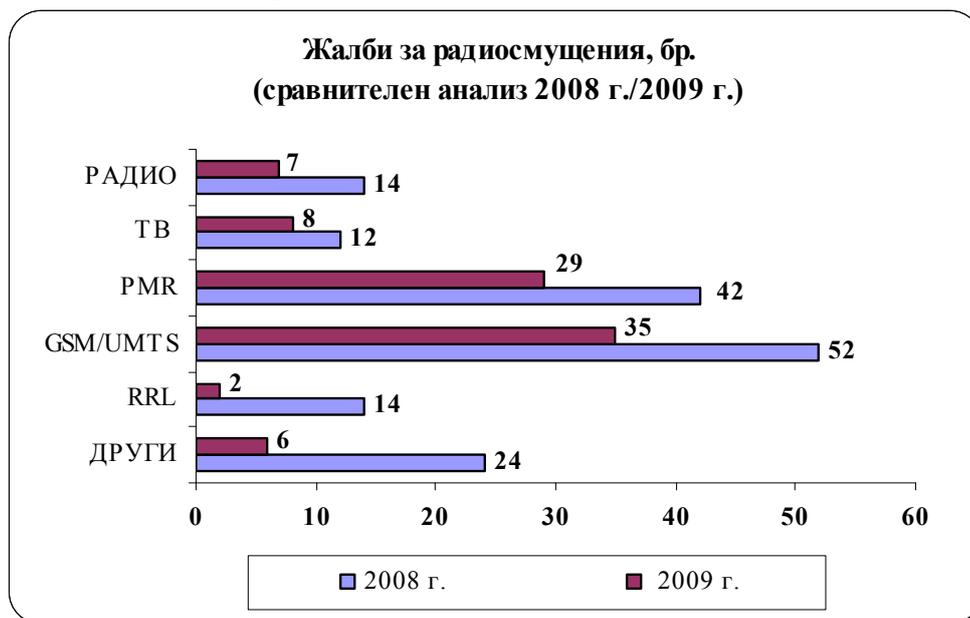
- мониторинг за **оценка на електромагнитната обстановка:**

- мониторинг за оценка на **трансграничните замърсявания** в обхватите за радио- и телевизионни разпръскване – обобщени и анализирани са 217 измерителни протоколи за извършени измервания на територията на 22 населени места за създаваната напрегнатост на електромагнитното поле и за определяне на направлението на регистрирани излъчвания в обхватите за радио- и телевизионно разпръскване в пограничните райони на страната;

- мониторинг за оценка на **електромагнитната съвместимост** на радиопредавателните станции в обхвата 87.5–108.0 MHz и радионавигационното и комуникационното оборудване на въздухоплавателните служби, използващо честотен диапазон 109–137 MHz. Извършени са измервания на 12 граждански радиопредавателни обекта в градовете София, Шумен, Враца, Стара Загора, Бургас, Варна, Добрич, Кюстендил и Пловдив, съгласно *Методиката за измерване на интермодуляционни продукти тип „А1”*;

- мониторинг и контрол за **защита на обществения интерес и интересите на потребителите**, във връзка с контрола върху качеството на предоставяните услуги:

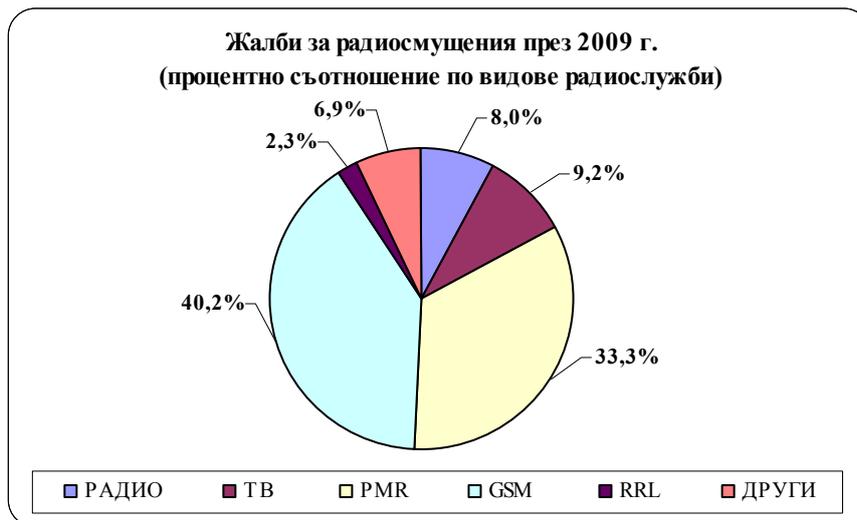
- мониторинг по повод постъпили **жалби и сигнали** на законни ползватели на спектъра, граждани, организации и ведомства: разгледани са 87 случая на радиосмущения, което е почти наполовина в сравнение с 2008 г.

Източник: КРС

Фиг. 83

Намалелият брой жалби се дължи до голяма степен на ефективния превантивен мониторинг и контрол на спектъра от страна на комисията, както и на дисциплинирането на самите ползватели; и тази година преобладаващи са жалбите за смущения в обхватите на мобилните мрежи от вида PMR и по стандарт GSM; предприети са необходимите мерки за бързо локализиране и отстраняване на смущаващите източници; проблем остават смущаващите въздействия на радиосъоръжения на Министерство на отбраната върху мобилните мрежи от вида PMR в обхват 160 MHz;

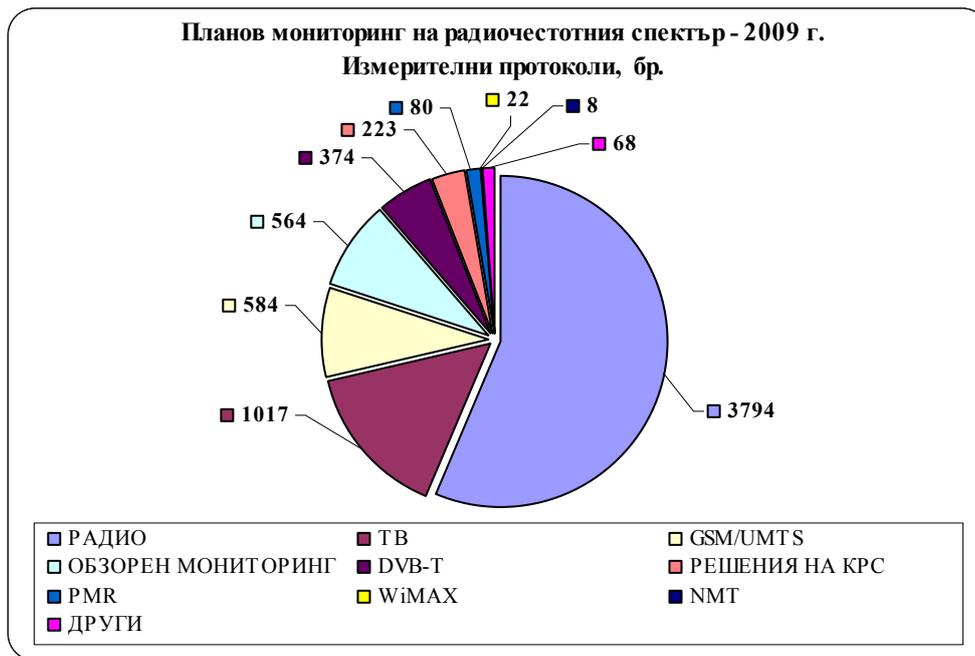
Източник: КРС

Фиг. 84

- мониторинг за проверка на **покритието и качеството на предлаганите услуги от мобилните мрежи по стандарт GSM**: извършени са измервания по 12 маршрута от основната републиканска пътна мрежа на страната и в 167 населени места и за трите предприятия, предоставящи услуги от мобилните мрежи по стандарт GSM; съставени са 624 измерителни протокола; за определяне на минималното необходимо ниво на сигналите и установяване на допустима корелация между покритие и качество са извършени сравнителни измервания в централните градски и крайградските райони на най-големите градове (София, Пловдив, Варна и Бургас).

- мониторинг за определяне на местоположение на точки за **изграждане на необслужваеми стационарни станции** за мониторинг на РЧС от Националната система за мониторинг на РЧС (НСМ) – измерванията са във връзка с развитие на НСМ, избор на точки за изграждане на нови дистанционно-управляеми станции, както и за избор на алтернативни точки, във връзка с възникнали затруднения при придобиване на собственост и/или право на ползване на терени, върху които са изградени или се изграждат станциите.

Резултатите от осъществения мониторинг и контрол на РЧС през 2009 г. са обобщени в **6734 измерителни протокола**.

Източник: КРС

Фиг. 85

С **1849 e-mail-a** по електронен път е предоставена информация на предприятията, осъществяващи аналогово наземно радиоразпръскване на радио- и телевизионни сигнали за повече от 6000 контролни измервания на основни параметри на предавателни станции.

7.2. Инспекционна дейност

Във връзка с функциите на КРС, свързани с контрола при осъществяването на електронни съобщения по реда на ЗЕС и по спазване на изискванията на ЗЕДЕП, през годината са извършени следните контролни дейности:

7.2.1. Контролна дейност при осъществяване на електронни съобщения по реда на ЗЕС:

- осъществени са 285 проверки на електронни съобщителни мрежи за **наземно аналогово радио- и телевизионно разпръскване** за спазване условията на издадените разрешения, на Техническите изисквания за работа на електронните съобщителни мрежи от радиослужба радиоразпръскване и съоръженията, свързани с тях, както и съответствието на предавателните станции с одобрените от КРС технически параметри: остава благоприятната тенденция за спазване на изискванията, заложи в подзаконовите актове на ЗЕС; продължи превантивният контрол с прилагането на чл. 313, ал.1, т. 9 от ЗЕС, като при привеждането на основните параметри девиация, офсет и създавана напрегнатост на електромагнитното поле на предавателните станции за радио- и телевизионно разпръскване в норми не са констатирани съществени нарушения; по прокурорско нареждане са извършени 11 проверки на радиопредавателни станции; за констатирани нарушения при извършените проверки на този вид мрежи са предприети мерки, съгласно съставени 45 акта за установяване на административно нарушение (АУАН);

- проверки на електронни съобщителни мрежи от подвижна **радиослужба PMR:** във връзка с ефективното използване на ограничавания ресурс – радиочестотен спектър са извършени 168 проверки по изпълнение на условията на издадените разрешения за осъществяване на електронни съобщения за собствени нужди чрез електронна

съобщителна мрежа от подвижна радиослужба – PMR; при установено неефективно използване на ограничени ресурс - радиочестотен спектър се пристъпи към отнемане на разрешенията и освобождаване на отделни честотни радиоканали; най-честите констатирани нарушения при този вид мрежи са свързани с неспазване на параметрите, залегнали в условията на разрешенията, създаване на радиосмущения и финансови задължения към КРС; за констатираните нарушения са съставени 31 АУАН;

- проверки на **кабелни електронни съобщителни мрежи** за пренос и/или разпространение на радио- и телевизионни програми: осъществени са 48 инспекторски проверки; във връзка с Меморандума за сътрудничество за закрилата на авторското право и сродните му права между Министерството на културата, СЕМ и КРС, редовно на Министерството на културата се предоставят констативни протоколи от извършени проверки по жалби, засягащи Закона за авторското право и сродните му права; по искане на СЕМ са извършени проверки на 9 кабелни мрежи за разпространяваните радио- и телевизионни програми;

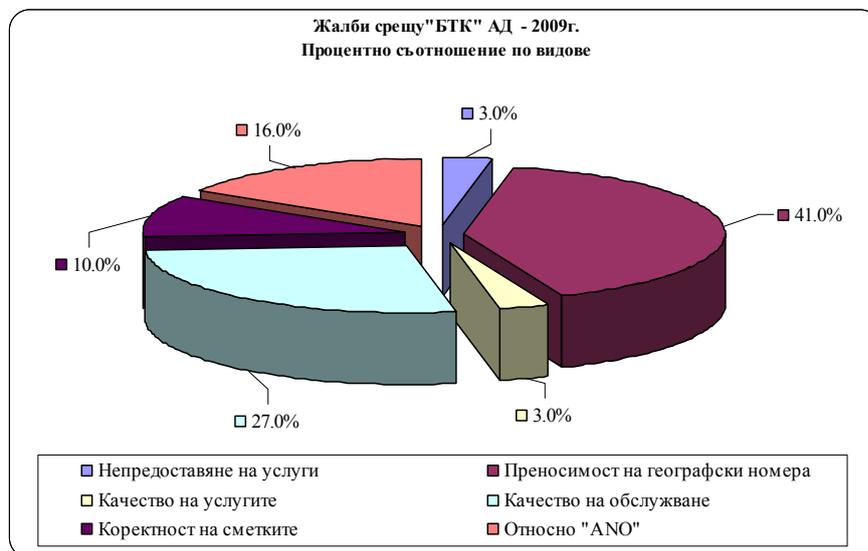
- осъществени са 205 проверки на предприятия, осъществяващи обществени електронни съобщения чрез **кабелни мрежи за пренос на данни** без използване на ограничен ресурс: съставени са 66 АУАН, предимно във връзка с неизпълнени задължения относно информация за предоставения от тях широколентов достъп;

- проверки за **спазване на чл. 286 от ЗЕС**: с изменението и допълнението на ЗЕС (ДВ, бр.17 от 06.03.2009 г.) бяха преодолени съществуващите нормативни пречки по отношение на осъществяването на контрол за изпълнение на задължението за изграждане на кабелни електронни съобщителни мрежи, съобразно изискванията на чл. 286 от ЗЕС и контролът по изпълнение на изискванията на ал. 1, ал. 2 и ал. 3 вече се осъществява от КРС; предвид изрично предоставените правомощия на КРС с посоченото по-горе изменение на ЗЕС, комисията своевременно започна осъществяването на проверки на територията на цялата страна за изграждането на кабелни електронни съобщителни мрежите – през 2009 г. са осъществени 484 проверки на предприятия, осъществяващи обществени електронни съобщения чрез кабелни мрежи за пренос на данни и разпространение на радио- и телевизионни програми без използване на ограничен ресурс и са съставени 249 АУАН във връзка с констатирано нарушение на изискванията на чл. 286 от ЗЕС; КРС няма правомощия за премахването на изградените в нарушение на чл. 286 от ЗЕС въздушни кабелни електронни съобщителни мрежи;

- проверки на **фиксираните мрежи за предоставяне на обществени телефонни услуги**: осъществени са 71 проверки и са съставени 4 АУАН за констатирани нарушения; при плановите проверки се измерват параметрите на качеството на предлаганата услуга – факторът за оценка на глас и еднопосочното закъснение, както се извършват и проверки относно ефективното използване на ограничени ресурс – номера; осъществен бе и контрол във връзка със стартираната през 2009 г. преносимост на географски номера при промяна на доставчика на фиксирана телефонна услуга в рамките на един географски национален код за направление, което даде възможност абонатите от фиксирана мрежа на един оператор да преминат към друг оператор, като запазят номера си; при извършените проверки не бяха открити нарушения на „Функционалните спецификации за преносимост на географски номера при промяна на доставчика на фиксирана телефонна услуга” от алтернативните оператори; бяха извършени и проверки на предприятията, подписали „Процедура за преносимост на географски номера” по отношение изпълнението на Решение № 191 на КРС за въвеждането на единен звуков сигнал при наличие на пренесени номера в мрежи на други доставчици;

- проверки за **предоставяне на универсалната услуга**: изпълнявайки своите задължения да контролират спазването на изискванията за предоставяне на универсалната услуга, както и да разглеждат жалби на крайни потребители, през 2009 г. оправомощени

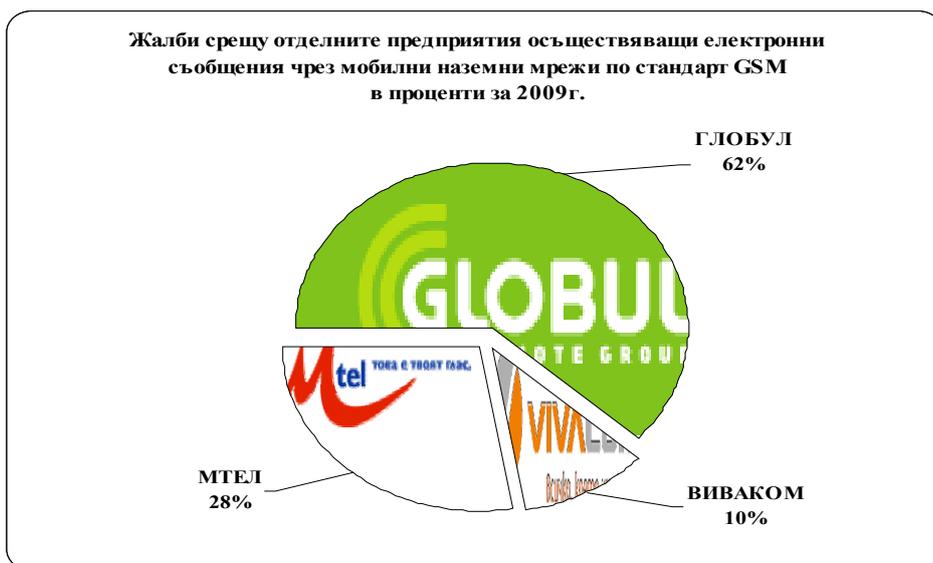
служители на КРС са извършили 129 проверки на „БТК” АД; наблюдавана е тенденция към повишаване броя на жалбите от абонати на „БТК” АД, като най-голям е процентът - 41%, свързан с преносимостта на географски номера, 27% от жалбите засягат качеството на обслужването и 16% са свързани с оптимизацията на аналоговата мрежа на предприятието (АНО); за констатираните нарушения на ЗЕС на предприятието са съставени 54 АУАН;

Източник: КРС

Фиг. 86

- проверки на **мобилни наземни мрежи по стандарт GSM**: през годината са извършени 75 проверки на трите предприятия, предоставящи мобилни услуги по стандарт GSM - „МОБИЛТЕЛ” ЕАД, „КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ” ЕАД и „БТК” АД; въвеждането на нови услуги, нови технологични платформи и стартиралата процедура за преносимост на номерата в мобилните мрежи увеличи броя на постъпващите жалби от крайните потребители - най-голям процент са оплакванията на абонатите относно преносимостта на мобилни номера – 76%; за констатираните нарушения на Функционалните спецификации за осъществяване на преносимост на национално значими номера при промяна на доставчика на обществена мобилна телефонна услуга на мобилните оператори са съставени 5 АУАН; и през 2009 г. продължиха оплакванията срещу разполагането на излъчващи съоръжения (базови станции) на мобилните оператори в близост до жилищни сгради, но те представляват само 2% от общия брой жалби - КРС не е компетентна да контролира пределно допустимите нива на електромагнитните полета и на излъчваните от съоръженията електромагнитни вълни, както и за евентуално вредно влияние върху хората; КРС продължава да следи спазването на въведения в страната административен ред за пускане в действие на базовите станции, монтирани в населени места, изразяващ се в наличие на задължителни документи за пускане и въвеждане в експлоатация: Протоколи, издадени от Министерството на здравеопазването (лабораторията при Националния център за опазване на общественото здраве) за спазването на хигиенните норми съгласно Наредба № 9/1991 г. за пределно допустимите нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони, Разрешения за строеж и въвеждане в експлоатация на Дирекцията за национален строителен контрол и др.

Източник: КРС

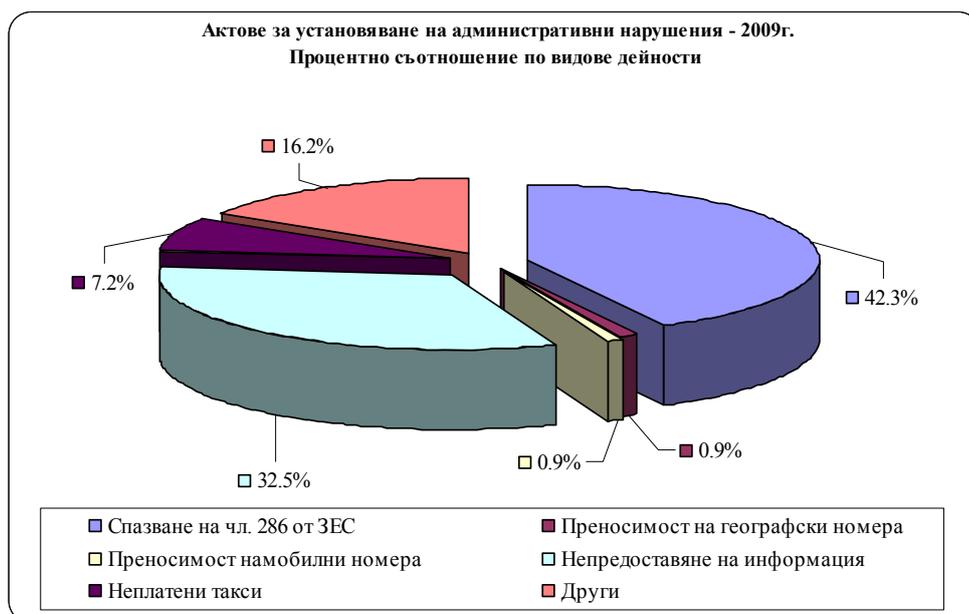
Фиг. 87

7.2.2. Контролна дейност при осъществяване по спазване на изискванията на ЗЕДЕП:

В съответствие с утвърдената от комисията *Методика за контрол на доставчиците на удостоверителни услуги* е извършена проверка на „СПЕКТЪР“ АД за спазването на ЗЕДЕП и изпълнение на дадени препоръки.

В резултат от извършените инспекторски проверки при изпълнение на контролните функции на КРС, в изпълнение на изискванията на Глава 21 от ЗЕС, през 2009 г. за установените нарушения на закона от оправомощените служители са съставени и връчени 581 акта за установяване на административни нарушения.

Статистическите данни за ангажиране на административно-наказателна отговорност при констатирани нарушения през годината са, както следва:

Източник: КРС

Фиг. 88

7.3. Развитие и техническа поддръжка на Националната система за мониторинг на радиочестотния спектър

По отношение на техническото и технологичното осигуряване на работата по контрола на електронните съобщения бяха поставени акценти на следните основни дейности:

- развитие на Националната система за мониторинг на радиочестотния спектър за граждански нужди (НСМ);
- техническо осигуряване и внедряване на измервателна апаратура за мониторинг и контрол;
- проучване на технологично хардуерно и софтуерно оборудване за контрол и мониторинг на нови мрежи и технологии;
- техническа поддръжка на специализираното технологично оборудване (стационарни, мобилни и транспортируеми станции за мониторинг, преносима измервателна апаратура и мрежи за комуникация на НСМ) – конфигуриране, настройки, администриране.

Продължи развитието на НСМ, съгласно приетия регионален принцип, с цел да се създаде единна система за мониторинг. За осигуряване на резултатно наблюдение и контрол на РЧС на територията на цялата страна продължи изграждането на нови стационарни дистанционно-управляеми станции за мониторинг (ДУС).

Съгласно Рамковото споразумение за доставка на оборудване през 2009 г. бе предадена измервателна апаратура и съоръжение за 2 необслужваеми дистанционно-управляеми станции за радиомониторинг, оборудвани със съвременен измерителен приемник за цифрова обработка на сигналите, с мониторингови и измервателни антени за приемане на сигнали с хоризонтална и вертикална поляризация, както и с пеленгаторна система за локализиране на радиоизлъчващите средства.

През годината бяха извършени основни строително-монтажни дейности за изграждане на ДУС и прилежащата им инфраструктура в четири региона на страната, както следва:

- ДУС „Ботево”, до с. Ботево, обл. Ямбол;
- ДУС „Видин”, гр. Видин;
- ДУС „Сталево”, до с. Сталево, обл. Хасково;
- ДУС „Черногорово”, до с. Черногорово, обл. Пазарджик.

Продължи работата за узаконяване на обектите за издаване на необходимите разрешения за ползване и въвеждане в експлоатация на станциите, съгласно изискванията на Закона за устройство на територията.

След въвеждане в експлоатация на новоизгражданите станции ще се разширяват възможностите на комисията за ефективен контрол на радиочестотния спектър в обхват от 20 MHz до 3.0 GHz на територията на още четири нови области: Видин, Ямбол, Хасково и Пазарджик.

В края на 2009 г. за осъществяване на контролните си функции комисията разполага със следните измервателни системи:

- 8 (осем) стационарни станции за мониторинг на РЧС (4 обслужваеми и 4 необслужваеми дистанционно-управляеми) в обхват от 20 до 3000 MHz;
- 8 (осем) мобилни станции за мониторинг на РЧС;
- специализирана мобилна станция GSM 900/1800 и DVB-T;
- 6 (шест) транспортируеми измервателни системи – до 26,5 GHz;

- допълнително транспортируемо/ портативно оборудване - 9 kHz ÷ 3 GHz.

ДУС „Видин”

Фиг. 89

ДУС „Черногорово”

Фиг. 90

ДУС „Сталево”

Фиг. 91

ДУС „Ботево”

Фиг. 92

8. Административно-наказателна дейност на КРС

През 2009 г. са издадени 343 наказателни постановления (НП) и 57 резолюции за прекратяване на административно-наказателни производства.

Относно събирането на наложени с наказателни постановления глоби и имуществените санкции за административни нарушения, следва да се изтъкне, че на операторите, които не са заплатили доброволно дължимите суми, бяха изпратени покани за доброволно изпълнение, с което им бе дадена възможност в 7-дневен срок да ги уредят.

При положение, че не бяха заплатени посочените суми, преписките по влезлите в сила наказателни постановления бяха изпращани своевременно на Агенцията за държавни вземания за принудително събиране. През годината са изпратени 21 преписки по влезли в сила наказателни постановления за тяхното принудително изпълнение.

КРС е разгледала и предприела действия по над 800 жалби на граждани, свързани с проблеми и нередности при получаването на електронни съобщителни услуги.

9. Процесуално представителство

Пред Върховния административен съд

През 2009 г. юристите на КРС участваха в подготовката и процесуалното представителство по 32 дела пред Върховния административен съд.

Пред районни и административни съдилища

КРС откри процедури за налагане на санкции по реда на Глава седемнадесета от АПК на предприятия, които не изпълняват решения на комисията с допуснато предварително изпълнение. Във връзка с приетите от КРС актове пред Административен съд – София са образувани 20 дела.

Бяха образувани над 70 дела пред районните съдилища по жалби срещу наказателни постановления на председателя на КРС. Такъв е приблизително броят на делата и пред административните съдилища (като втора инстанция).

Срещу решенията, с които съответният първоинстанционен съд отменя наказателни постановления, са изготвени съответните касационни жалби.

10. Международна дейност на КРС през 2009 г.

КРС се стреми към прилагане на европейските и международните норми и най-добри практики, с цел гарантиране правата на крайните потребители и осигуряване на висококачествени услуги, в съответствие с динамичното развитие на пазара и технологичните иновации. В контекста на целите и заложените приоритети, съобразно правомощията на регулатора, КРС продължава активната си дейност за укрепване на взаимодействието с националните регулатори на държавите членки на ЕС и с Европейската комисия, както и за засилване на позицията си в европейските и международните структури при вземане на решения и изработване на общи позиции. Тя следи и участва активно в процеса на усъвършенстване на регулаторната рамка, както на национално, така и на европейско ниво. Същевременно, задълбочаването на отношенията на сътрудничество и взаимодействие с регулаторите от съседните страни е насочено към постигане на водеща роля на КРС в региона.

Основна цел в регионален, европейски и международен план е утвърждаването на активното присъствие на КРС като национален регулатор и фактор в развитието на пазара на електронни съобщителни мрежи и/или услуги и на пощенските услуги.

КРС участва в дейността на правителствените и специализираните организации в областта на съобщенията на международно и европейско ниво и осъществява регулярен обмен на информация и опит с ЕК и националните регулатори на страните членки на ЕС за по-нататъшно ефективно прилагане на Европейската регулаторна рамка.

10.1. Двустранно и регионално сътрудничество

През годината бяха подписани Меморандуми за разбирателство с турския и македонския регулатори. Бе направена и съответната подготовка по проекта на споразумение за сътрудничество с Украйна. Меморандумите за разбирателство целят постигането на по-тясно сътрудничество между съответните регулатори в сферата на електронните съобщения, отчитайки бързото развитие на сектора. В рамките на меморандума с македонския регулатор бе реализирано посещение в София на македонски експерти във връзка с обмен на опит в областта на пазарните анализи.

КРС последователно развива и отношенията си със страните от региона на Югоизточна Европа, като се стреми към задълбочаване на регионалното сътрудничество, съгласно общеевропейската политика. По-важни събития през 2009 г., в които КРС взе участие, бяха:

- 4-та регулаторна конференция на страните от черноморския и каспийския регион, която се проведе в Истанбул, Турция през юни 2009 г..
- Регионален форум на Международния съюз по далекосъобщения и Общността на независимите държави по развитие на човешкия капацитет, март 2009 г., Будва, Черна гора
- Eurasia Com 2009, Истанбул, Турция
- Регионален семинар и кръгла маса на министерско ниво за прехода от аналогово към цифрово наземно телевизионно радиоразпръскване, организиран от Международния съюз по далекосъобщения за страните от Централна и Източна Европа, април 2009 г., Белград, Сърбия
- Българо-руски ИКТ бизнес форум, април 2009 г., Москва, Русия
- Смесената експертна комисия по нерешените въпроси с Република Сърбия, май 2009 г., Анкара, Турция
- 4-та Международна конференция по широколентови услуги, организирана от Комисията по телекомуникации и пощи на Гърция, май 2009 г., Атина, Гърция
- Регионален форум за Европа и страните от ОНД, през август 2009 г. в Кишинев, Молдова
- Семинар „Тарифни политики и взаимно свързване на телекомуникационните оператори”, организиран от Бюрото по развитие на Международния съюз по далекосъобщения, септември 2009 г., Одеса, Украйна.
- Семинар ”Анализи, прогнози и механизми за регулиране развитието на телекомуникационни пазари” и Среца на регионалното сдружение по съобщенията, ноември 2009 г., Киев, Украйна.
- Среца на върха CONNECT CIS за страните от ОНД „Да съединим пространството”, организирана от Международния съюз по далекосъобщения в Минск, Беларус, през ноември 2009 г.
- Семинар „Конвергенция на телекомуникационния и медийния сектори: изводи за създаващите политиката и регулаторите” през декември 2009 г. в Скопие, Македония.

10.2. Комуникация с ЕК

В хода на 2009 г. беше поддържана активна кореспонденция с представители на ЕК, като бе подавана редовна информация за регулаторните действия на КРС в приоритетни области като пазарните анализи, преносимостта на номерата, ефективното управление на спектъра, прехода към наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване и др.

В края на септември 2009 г. бе проведена поредната мисия на представители на ЕК, свързана с изготвянето на 15^{-ия} доклад по прилагане на Европейската регулаторна рамка. Комисията представи информация за основните регулаторни развития: организацията на националния регулаторен орган, взимането на решения; развитие на пазара – ширококолов достъп, пазар на фиксирани услуги, пазар на мобилни услуги; радиоразпръскване; интереси на потребителите – универсална услуга, телефонни указатели и справочни услуги; преносимост на номерата; жалби на потребителите и разрешаване на спорове; защита на данните и др.

Във връзка с извършваните пазарни анализи бяха реализирани и пред-нотификационни и консултативни срещи с представители на ЕК. През януари 2009 г. бе осъществена среща с представители на ЕК по повод нотификацията на анализи на фиксирания пазар на дребно; през август 2009 г. – среща с експерти от ЕК за системата за определяне разходите на „Български пощи“ ЕАД; през септември 2009 г. – относно анализа на пазарите на предоставяне на (физически) достъп на едро до мрежова инфраструктура (вкл. самостоятелен и съвместен необвързан достъп) в определено местоположение и на предоставяне на ширококолов достъп на едро, и през ноември 2009 г. – експертна среща относно дефиниране на пазара на едро за транзитни услуги в обществена фиксирана телефонна мрежа (пазар 10).

10.3. Участие в работата на Европейски структури

КРС продължи активно да участва в генералните асамблеи на Групата на независимите регулатори (IRG) и в пленарните заседания на Групата на европейските регулатори (ERG), в работата на Контактната мрежа, както и на ниво проектни екипи към I/ERG. Форумите предоставят платформа за обмен на информация и практики по въпроси, свързани с регулаторните дейности в сферата на електронните съобщения, формиране на позиции по предизвикателствата, пред които са изправени националните регулатори, като ревизираната регулаторна рамка, мрежите от следващо поколение, конвергенцията, координиране на мерките и адекватен мониторинг, роуминг, регулаторно счетоводство и др.

КРС участва и в VIII среща на върха IRG-Regulatee на тема „Изграждане на бъдещето на ширококоловия достъп“ на остров Капри, Италия през октомври 2009 г.

КРС взема участие със статут на пълноправен член в заседанията на работните комитети към ЕК:

- Комитета по съобщения (COCOM),
- Комитета по радиочестотния спектър (RSC),
- Групата по политика за управление на радиочестотния спектър (RSPG)

10.4. Участия на КРС в международни прояви

КРС взе участие в събитията, организирани от правителствените и специализираните организации в областта на съобщенията на международно и европейско ниво.

По-значимите международни прояви през 2009 г., на които присъства и КРС, са:

- Извънредната Асамблея на Европейската конференция на пощенските и далекосъобщителните администрации (CEPT), 19-20.03.2009, Копенхаген, Дания. Основната задача на Асамблеята беше реформата на организацията. През януари 2009 г. и последната от Договарящите страни ратифицира изменената Конвенция на

Европейския радиокомуникационен офис. Изменената Конвенция (Конвенцията на ЕСО) влезе в сила от 1 юли 2009. Работната група по въпросите на Международния съюз по далекосъобщения (WG ITU) получи статут на комитет с наименование „Комитет по въпросите на Международния съюз по далекосъобщения” (Com-ITU).

- Пленарните съвещания на ЕСС
 - Пленарните съвещания на СЕРР и заседанията на проектен екип „Счетоводство и система за мониторинг на цените”
 - Com-ITU
- Двете генерални асамблеи на Европейския институт за стандартизация в далекосъобщенията през април и ноември 2009 г., като КРС участва в изпълнение на функциите си на Национална организация по стандартизация.
 - Форум по пощенско регулиране в рамките на сесията на Административния съвет на Всемирния пощенски съюз през ноември 2009 г. в Берн, Швейцария.
 - Годишната среща на Мрежата на регулаторите от държавите членки на франкофонската общност (FRATEL) през ноември 2009 г., Брюксел, Белгия.
 - Заседанията на Постоянната българо-руска работна група «Информационно общество и информационни комуникационни технологии» към Междуправителствената българо-руска икономическа комисия през февруари 2009 г. в Москва
 - Световен мобилен конгрес – министерска програма, през февруари 2009 г. в Барселона, Испания
 - Семинари на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, февруари 2009 г. в Лисабон, Португалия и юни 2009 г. в Барселона, Испания.
 - Деня на българската ИКТ индустрия на изложението СЕВИТ, март 2009 г., Хановер, Германия
 - Международна конференция на тема ”20 години по-късно: защо да регулираме?”, септември 2009 г., Лисабон, Португалия
 - VIP програмата на ITU Telecom 2009, през октомври в Женева, Швейцария

10.5. Проекти, свързани с адекватно и своевременно прилагане на Европейската регулаторна рамка

През септември стартира краткосрочен контракт за институционално партньорство BG2007/IB/TE01/UE/TwL – „По-нататъшно ефективно развитие на електронните комуникационни пазари (продължение)” при общ бюджет 173 хил. евро. Институционален партньор бе Комисията по пазара на телекомуникациите на Испания. Целта на проекта бе да улесни обмена на най-добри практики и прилагането на координирани подходи при анализите на съответните пазари на електронни съобщения. Контрактът включваше задълбочен преглед на законодателството и практиките, свързани с пазарните анализи и налагането на специфични задължения, както и препоръки по анализа на пазар „Линии под наем за терминиране на трафик”, съгласно Препоръка 2007/879/ЕО (пазар 6), пазар „Транзитни услуги в обществени фиксирани телефонни мрежи”, съгласно Препоръка 2003/311/ЕО (пазар 10) и пазар „Достъп до и повикване, генерирано от обществени мобилни телефонни мрежи”, съгласно Препоръка 2003/311/ЕО (пазар 15).

През декември 2009 г. стартира и контракт BG2007/IB/TE02/UE/TwL – „Ролята на КРС в условията на либерализиран пощенски пазар”. Институционален партньор е Генерална дирекция „Пощенска система” при Министерство на транспорта и обществените работи на Испания. Общият бюджет е 100 хил. евро. Програмата цели създаването на ефективна регулаторна рамка и по-нататъшно развитие на регулирането

при предоставянето на пощенски услуги в контекста на либерализиран пощенски пазар, в съответствие с европейското пощенско законодателство.

КРС се стреми да използва всички възможни инструменти и средства за допълнително повишаване административния капацитет на експертите, вкл. и по линия на Бюрото за техническо съдействие и обмен на информация при ЕК - ТАИЕХ. През април в София бе проведена мисия със съдействието на експерти на Министерство на индустрията, туризма и търговията на Испания относно одит на информационната система и на инфраструктурата на удостоверяващите органи, а през май – посещение в ирландския регулатор, посветено на отдаването на абонатни линии под наем на едро.

11. Проект от Оперативна програма „Административен капацитет”, финансирана от Европейския социален фонд

През месец януари 2009 г. КРС кандидатства с две проектни предложения по приоритетна ос III. “Качествено административно обслужване и развитие на електронното управление” 3.1. “Подобряване на обслужването за гражданите и бизнеса, в това число чрез развитие на електронното управление от Оперативна програма „Административен капацитет” (ОПАК), финансирана от Европейския социален фонд. Проектното предложение “Развитие на информационна система „Лицензиране и регистри” на КРС, във връзка с разработване на приложно програмно осигуряване за уведомителната, разрешителната, лицензионната и регистрационна дейности с цел предоставяне на комплексни административни услуги по електронен път на гражданите и бизнеса” на стойност 741 588,80 лева беше одобрено от Управляващия орган на ОПАК. На 12.06.2009 г. КРС и УО на ОПАК сключиха договор за 100% финансиране на проекта, който следва да бъде реализиран за 18 месеца.

Въвеждането на информационната система в действие, ще позволи предоставянето на електронни административни услуги, разработени съгласно Закона за електронното управление, което ще доведе до подобряване на административно-информационното обслужване на лицата, предоставящи електронни съобщения, пощенски и удостоверителни услуги, както и на граждани, други администрации, професионални сдружения и асоциации .

По време на работата по първия етап от проекта експерти на КРС с помощта на външни консултанти изготвиха техническо задание и документация за открита процедура за възлагане на обществена поръчка по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП) с предмет “Развитие на информационна система „Лицензиране и регистри” на КРС, във връзка с разработване на приложно програмно осигуряване за уведомителната, разрешителната, лицензионната и регистрационна дейности с цел предоставяне на комплексни административни услуги по електронен път на гражданите и бизнеса”. Процедурата беше проведена съгласно изискванията на ЗОП като изборът на изпълнител се проведе през месец януари 2010 г.

Информационната система „Лицензиране и регистри” ще обхваща регистри по Закона за електронните съобщения, Закона за пощенските услуги и Закона за електронния документ и електронния подпис.

По време на финалния етап на проекта се очаква внедряването на информационната система в реална експлоатация, което ще доведе до улесняване достъпа на гражданите и бизнеса до комплексни административни услуги по електронен път, свързани с уведомителната, разрешителната, лицензионната и регистрационна дейности на КРС. По-добро регулиране, посредством по-ефективен мониторинг и контрол, чрез

организация на работните процеси, свързани с автоматизиране на процесите на подаване, приемане и обработка на уведомления за осъществяване на обществени електронни съобщения и заявления до КРС, както и възможности за актуализация на информацията в публичните регистри на КРС и генериране на нови публични/служебни регистри.
Проектът приключва на 12.12.2010 г.